

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

05.08.2022 21:20

Автор: **Албул Ірина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини**

[13. Соціологічні науки;]

ORCID: 0000-0001-7056-3157

Соціальна робота – специфічний вид професійної діяльності, для якої має велике значення не лише результат, а й сам процес. Тому експертна оцінка соціальної роботи вимагає широкого спектру дій з використанням і економічних розрахунків, і суб'єктивно-психологічних оцінок, і встановлення причино-наслідкових зв'язків, прогнозів, розроблення рекомендацій та ін. Феномен якості у соціальній роботі включає об'єктивні та суб'єктивні виміри, а тому експертиза якості повинна враховувати баланс цих вимірів.

Експертна оцінка соціальної роботи спрямована на суб'єктів соціальної роботи, надавачів соціальних послуг, здійснюється висококваліфікованими фахівцями з метою виявлення рівня надання соціальних послуг. Відповідно до Закону України «Про соціальні послуги» (остання редакція), суб'єктами системи надання соціальних послуг є: уповноважені органи у сфері надання соціальних послуг; отримувачі соціальних послуг; надавачі соціальних послуг; об'єднання працівників системи надання соціальних послуг; об'єднання надавачів соціальних послуг; об'єднання отримувачів соціальних послуг [4].

Результативна експертна оцінка соціальної роботи вимагає використання певної методики, яка передбачає виявлення необхідності щодо проведення експертної оцінки, складання плану і програми експертизи, формування групи експертів та проведення власне експертної оцінки, групування та узагальнення матеріалів експертизи, розрахунок статистичних показників, визначення ступеня одностійності експертів за допомогою розрахунків, а також впровадження у практику зроблених висновків та рекомендацій.

Наголосимо, що якісна експертна оцінка соціальної роботи вимагає високого рівня професіоналізму експерта, його належної компетентності і з позиції здатності об'єктивного оцінювання, формулювання адекватного, науково обґрунтованого та виваженого висновку, а також його компетентності власне у сфері соціальної роботи. Для оцінювання компетентності експертів можна послуговуватися об'єктивним (використання документального чи експериментального методу) та суб'єктивним (поєднання самооцінювання та взаємооцінювання) способом. Документальний метод підбору експертів передбачає аналіз документального підтвердження кваліфікації експерта, тобто наявність диплому про відповідну базову освіту, науковий ступінь, вчене звання, підтвердження певної категорії та наявний стаж роботи. Перевірка надійності й точності оцінок експертів на основі їхньої попередньої діяльності уможливорює проведення перевірки ефективності експерта в минулому, що і є експериментальним методом. Самооцінювання передбачає аутооцінювання своєї відповідності та професійної вагомості, взаємооцінювання передбачає визначення колегами придатності до експертної оцінки конкретного кандидата. При цьому і самооцінювання, і взаємооцінювання не виключає упередженості та необ'єктивності, тобто суб'єктивності оцінювання потенційного експерта.

Серед низки вимог до експертів при плануванні експертної оцінки варто виокремити такі якісні вимоги, як креативність (здатність вирішувати творчі завдання), евристичність (здатність бачити неочевидні проблеми), інтуїцію (здатність оцінювати об'єкт без усвідомлення руху думок), передбачуваність (здатність прогнозувати стан об'єкту), незалежність (власна точка зору на противагу загальноприйнятим твердженням) та всебізнаність (здатність аналізувати проблем з різних точок зору).

Література

1. Закон України «Про соціальні послуги». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> (дата звернення 18.07.2022)
2. Рудень В.В., Гутор Т.Г. Методика проведення та оцінки результатів експертних оцінок Український медичний часопис.Актуальні питання. 2011. №2. (82). URL: <https://www.umj.com.ua/article/9571/metodika-provedennya-ta-ocinki-rezultativ-ekspertnix-ocinok-na-prikladi-vprovadzhennya-sistemi-monitoringu-zdorov-ya-naselennya-na-rivni->

pervinnoi-mediko-sanitarnoi-dopomogi